

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *IV 68/1970*

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διευ. 1969 / Τεύχος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

τοπος κατοικου
ος
ος το ονομα
σηφης
Α ΚΤΗΜΑΤΑ

- Ὑπῆρχον αὐται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *Δὲν ὑπῆρχεν χωριστὰ ἀλλ' ἐκζητήματα...*

- Πρό της 1912 εἰς τὰς τούρας ἀπὸ τῆς 1912-1914 ὡς συμφορὰν (Συμφωνία)

- ταυ τειναν).

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας (γεωργίαν ἢ κτηνοτροφίαν)

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *ΜΟΛΙΣΤΙ*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μετ' ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΤΗΜΑΤΑ

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Θ

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερησίῳ εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

ΔΕΝ ΕΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟῦΝΤΟ ΟὔΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΕΡΓΑΤΑΙ

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

ΟΧ!

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ΠΟΛΛΟΙ ΕΙΣ ΤΕΡΑΝ ΠΡΟΕΛΘΟΥΝ*

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΟΛΛΟὶ ΜΕΤΑΚΑΘΙΣΤΕΝ Εἰς Α. Β. Ε. ΚΑΙ ΤΕΡΑΝ

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ΟΧ!

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Μὲ ζωϊκὴν κόνιν (βοῶν, αἰγοπροβάτων) καὶ κάλυψιν μὲ χλόην.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... ἀπὸ τοῦ 1960.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... ἀπὸ τοῦ 1948.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... ἀπὸ τοῦ 1933 ἀπὸ τοῦ 1948.

Χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοῦ 1933 ἀπὸ τοῦ 1948.

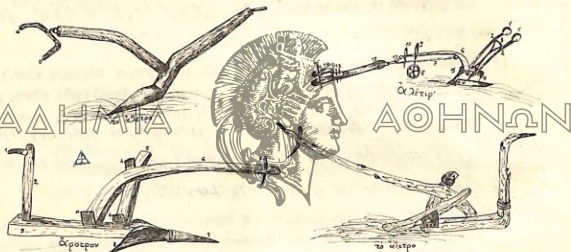
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χερούρι 4. ὄξυς 7. βυρλόφι 10. μηχανίδα
2. ποδάρι 5. φρένα 8.
3. 6. σιδερένιο 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἀπὸ τοῦ 1968.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... *θ*.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *θ*.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *οὐ κοιδεὶ, μόνος τῶν, ἢ μετὰ τῶν βοῦδων*
ἀλλ' αὐτὸν ἤσαν ἐχρηθεῖν.....
-
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χερεὶ ἀβγ</i>	6. <i>βυρζαίρι</i>	11.
2. <i>κοκτῶρι</i>	7. <i>μπαυλίδι</i>	12.
3. <i>πιδάρι</i>	8. <i>φτερεὶ</i>	13.
4. <i>βιδάρι</i>	9. <i>ἐνί</i>	14.
5. <i>βυζίνι</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὧλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἰ. Χρ. υ. β. μορφοῖε ἦτο καὶ χρ. υ. β. μορφοῖε ἔχει
ἐν α. καὶ τὸ αὐτὸ ὕνι δε' ὅλγα γ α
εἶδεν τὴν χωραφιῶν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

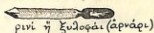
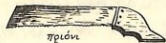
ΔΕΚΑΔΗΜΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, καὶ ὡς ἔχει

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)

Περιστρίβει, πριόνι, σκεπάρνι, δειγματο, ἀρίδα, ξυλοφάι.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόξς ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *μετὰ μὲ βοῦς*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *δύο*

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Μαθί, οὔ*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.),

λουριά, ζεῦλες, ζευγάρια, πιζεύλια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

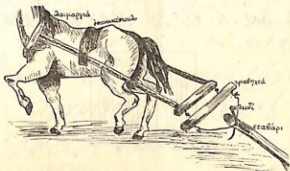
λουριά

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *οὔ*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Μετὰ τὸ ζυγόν, τὴν ζεύγλα καὶ τὸ σχοινίον

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά,

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας

Τὰ ὄργανα γίνονται παλαιὰ ἀπὸ τὴν ἀνδρῶν
καὶ γυναικῶν τῶν γυναικῶν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).

ρυαίνωνται ἀποφύγοντες, καὶ ἐκφεύγουσιν ἐκ τῆς ἰσχυρῆς αὐτῶν
 αἰσιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς ἐν αὐτοῖς

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον..
 ἔδο. ἀποθ. μ.σ'. πύλ. διὰ γογ. γιν. λ. αὐτ. ἀρ. ἀρ. μ.σ' ἀρ. ἀρ.
 αὐ. ἀρ. πύλ. ἀρ. μ.σ'. σιδ. ἀρ. ἀρ. ἀρ. ἀρ. ἀρ. ἀρ. ἀρ.

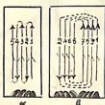
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία),
 εἰς τὰς ἑξῆς: πρὸς τὴν ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν ἡμῶν.
 αὐτὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ ὑποκείμενων.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίης) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁ ὄργω. τὸ σχεδ. ἔχει μ. 2. (α) με τὸ ὄργω.
νὰ γένηται. ἄροτρο καὶ ὄργω. τὸ σχεδ. ἔχει μ. 2.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

(β) με τὸ δίστιον ἄροτρο (σύνδρομον).

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὀργῶμα τοῦ ἀγροῦ ἐκίετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς, σποριάς, ντάμιες, σιασίς, μεσδράδες κ.λ.π.);

με σποριάς.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν;

με αὐλακίαν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

Ποῦ νά.

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

ἀναλίσσῃ με τὴν μορφήν ἐξ ὁμοῦ.
ἐκ τῆς ἑξῆς καὶ ἐξ ὁμοῦ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς), γίνεται χρήσις, τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. Διὰ τὴν ἀραβοσίτην

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτριακῶν. Πόσα ὀργῶματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργῶματα αὐτά· π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διδ' τὰ εἰς τὰ ρι... μένουν... εἰς τὰ ὀργῶματα... διὰ τὸν ὅρον τὰ εἰς τὰ... τὰ εἰς τὴν... ὀργῶματα... γύρισμα (διὰ τὰ ὀργῶματα) διὰ τὸν ὅρον τὴν εἰς τὸν ὅρον...*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

AKAΔΗΜΕΙΑ

5700 A O H N n N

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

den Grundstücken

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Σίτ. ἔν. εἶν. ἑλ. (ἡ δὲ σπορὰ τοῦ ἔν. ἀφ' ἑλ. ἐκτελεσθῆναι... ἑλ. ἔν. ἀφ' ἑλ. ἐκτελεσθῆναι...)*

- 5) Ποία έργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; β) τὸν ῥόθι...

18. το σπύρο ελ σπυρῶν (διδάσκ) γλ. ἀποστρέφ, δ' /
 τὰ ὅτι α, ἢ α ὅτι ε, ὁ ἵσμεν ὅτι, τ. ἡμεῖς, α.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθάρι-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνί κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου, ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

Μετὰ τὸν βουκέντρον πρὸς εἶναι ἐνὶ τῷ ἡδὺ μέρει τῆς βαλάντιδος

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Μετὰ τὸν σβάρνισμα

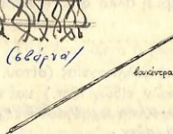
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

βότρυς (βότρυς)

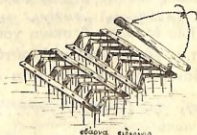
βουκέντρον

τερυμμένα

ὁ διανομέτης ἢ ῥάβδος

σβάρνα σιδηρεῖα

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ, παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

μαρμαί, τζάτζα, ουαλίστρί,

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

..... 53 20' όρχηστρ. συνδυγ. αυδής

De bonden van Imperium

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια, ἐκάστου
εἶδους. α. β. γ. δ. ε.

Handwritten notes in Greek script, including the word "ΧΑΡΑ" (Chara) and other illegible text.

Gandhi 73' 60" 1948

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιερگوῦντο (ἢ καλλιερگوῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

210' 20' 21.9122 20' 20.1122, 210'

உர்பொரு உதேயிநி'நரி' தீயா

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

φανεῖται ἐν ἀρχαῖς.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα Θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με οδοντωτὸ δρεπάνι ὡς τὸ
κατωτέρω

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε* ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων* (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μ.ε. 2069

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ οδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν)

ἦτο καὶ εἰς τὴν οδοντωτὴν ἢ τὴν
παρρηχένην... εἶχε δόντ...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του* (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσετε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἦ χειρολαβὴ του εἶναι ἀπὸ ξύλου ὃ ἐκ
σιδηρῆς συσκευῆς του πῆρειαι κόψη.

5) Ποῖος κάτεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἀ.) *ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διδασκάλοι οἱ ἀγαθοὶ*
ἐδείκνυτο γινώσκοντες

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειράς, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)
ὄχι

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *περὶ 900, 800 - 9, 30 μ.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).
ἀσταχυμίς

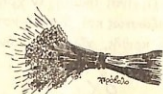
3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χειρές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ ἴδιοι*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρός) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Πολλοὶ χειρές μαζί, καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν τὰ σταχυά.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

अथवा

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

Ο Γερμανός χημικός σάντερς στο γράμμα,
 στην οποία ε. παρ' όνο άνδρων,
 δεν υπήρχαν όργανα (24)

- 2) Πῶς ἤμεμβοντο οὗτοι· με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἄποκοπὴν (δεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τό ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τὸν εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θεισμὸν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβόλουντὸ τὸ εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των); . . .

Χρυσή μεροπιάδων ζωνάρια ες τὴν μέσσην
καὶ εἰς τὰ πέντε μέρη της τὴν μέσσην δ-
δοσαν ἐν χιτῶνι αὐτοῦ· ἡ δ' αὖτε
ἐν ποσσὶ καὶ μέσσην τῶν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁ θερισμὸς ἀρχίζει καὶ ἀρχίζει αὐτοῦ
ἐκκινῶν θεμελιῶν

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν

1) Ὁ ἡμέτερος .. ἡμεῖς χαρὶ καὶ ἄρχημεθ
καὶ ἀρχὴς γὰρ βασιλεύει ὅτε καὶ αὐ-
ρίστη .. ἀρχαία 77 ..

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυροὺς ἢ ψάβαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον

Μετὰ τὴν ἀρχὴν ἀρχαίων μετὰ σταχὺς
ἐλαφρῶς, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς
τὰ εἰκονοστάσια

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύνων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύνων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυνες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεῖμα γίνετο ἢ τὴν εἰρήνην ἡμέ-
ραν ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ἢ τὴν
πρῶτην ἡμέραν ἡμέρας ἢ τὴν ἡμέραν τοῦ ἡλίου.

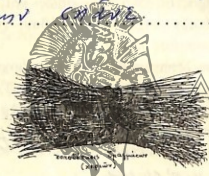
- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

δεμάτι

..Τὸ δεμάτιασμα γίνεται ἐνὶ οὐδὲν
 τῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ γυναῖκες μεταχειρῶνται.
 ὁ δὲ δεμάτιασμα ἐγίνετο μὲν ἐν ἀρχαῖς
 ἀπὸ βροῦλα καὶ ὁ δὲ σπάρτα. ὁ δὲ δεμάτιασμα
 γίνετο ἀπὸ σχοινίων τῶν δεμάτιασμα ἐπὶ οὐδὲν
 λαμίας, ἀπὸ δεμάτιασμα ἐπὶ οὐδὲν
 καὶ μὲν ἐπὶ οὐδὲν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Μετὰ τὸ δεμάτιασμα τὰ δεμάτιασμα μεταφέρονται
 εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ ἐπὶ τοιοῦτον
 ὅλον μὲν τὸ δεμάτιασμα ἐπὶ οὐδὲν
 ἐπὶ οὐδὲν ἐπὶ οὐδὲν ἐπὶ οὐδὲν

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *ἢ κατὰ ἐργείαν
καὶ κατὰ φύσιν. ἔρχεται τὸ ἔτος 1915. ἢ κατὰ ἐργείαν
γίνεται κατὰ τὸν Μάρτιον καὶ ἔπειτα
ἔως καὶ Ἰούλιον.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

*ἢ ἐξαγωγή καὶ γίνεται μετὰ
ἐκκαλλιέργειαν.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργεια του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

*καὶ εὐκρινέται ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μετὰ ξηρὰ χόρτα (σανόν, τριφύλλι).*

*ἢ κατὰ ταῦτα γίνεται διὰ τοῦ νότου καὶ ἡ
ξηρανσις καὶ ἐν τῷ ὕλιν. Φυλάσσεται δὲ ἐν ἀχυρῇ.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.); Ὁ σανὸς ἀρρίζεται μετὰ τὴν κόψιν καὶ κατὰ τὰ μέτρα
μακρὸν μέχρι πέντε ἰαντίν.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). *ἢ κατὰ
ἐκκαλλιέργειαν μετὰ τὴν καλλιέργειαν.*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

κασόνι

φωτογραφίας) ἡ δὲ ἀνάγκη τῶν βασιλῶν καὶ τριφυλλῶν...
 γίνεται ἐπὶ αὐτοῦ, τὸ δὲ δεξιμόν μὴ αὐτὸς λαί-
 εἶδ' αὖ κατόν. τὰ δεξιὰ χαρτὰ ἀγγελλί. ζεχνί

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

τὰ δεμάτια μεταφέρω εἰς αὐλὴν...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τίνας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησός;

Ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ δεμάτια...
 ὡς αὐτὸν ἀπὸ τῆς αὐλῆς...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι;

ἔχοντες καὶ ἄχυρα ἐν αὐτῇ...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

τὸ αὐτὸ! καὶ ἐν αὐτῇ...
 ἐξω τῶν χωρίων καὶ ἐν ἐργασίᾳ...
 ἀπὸ τῶν χωρίων καὶ ἐν αὐτῇ...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

...Τὸ ἀλώνι εἶναι ἀνίδευ. κανὸ γὰρ...
πληρ. οἰκογενείας. Χρησιμοποιοῦται μετ' ὅσους...

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Τὸ ἀλώνισμα ἀρχίζει ἀπὸ τὴν γαλιάν καὶ λήγει
περὶ τὴν κατὰ τὴν ἰδίαν μετῴ.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ...Τὰ ἀλώνια εἶναι...

χωματάλωνο καὶ πετράλωνο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ...Τὰ ἀλώνια καθαρίζονται πρὸ τῆς...

ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ ἀπὸ τῶν ἀχρύων καὶ
καὶ γίνονται ἐπάλειψις τούτων διὰ μείγματος
ἀχύρων καὶ κόπρου βοῶν (βανιό).

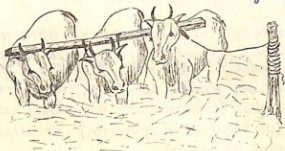
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ προετοιμασία γίνεται γύρω δι' ὡχρίστους
ἡμέρας... ἀπὸ τῆς ὥρας. Τὸ ἀλώνισμα δὲ γίνεται
ἀπὸ τῆς ὥρας 10 π.μ. καὶ μετῴ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δὲ βελόνια τοποθετοῦνται μὲν ἐν τῇ
 γῆρῳ ἀπὸ τῶν σταχύων καὶ μὲν τὰ
 σταχύων μὲν τὰ ὑψηλὰ καὶ ἀλωναὶ μὲν τὰ
 περὶ τὰς ἀλωναὶς ἐκτετακται.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλοὶ τοποθετοῦνται πρὸς τοῦτο καθεῖς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ἐν τῇ στυλῷ, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στῆγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὰ ἀλώνισμα γίνεται μὲν ἄλλοι τὰ
 ἀπὸ τῶν ἀλωναὶς καὶ ἐν τῇ στυλῷ ὅ-
 ὅπου. Ἀλλὰ μὲν ὅπου καὶ ἄλλοι μὲν
 ὅπου καὶ ἄλλοι τούτου.....

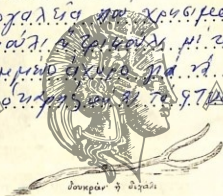
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει συνήθως γερὶ τὸ
10^ω π.μ. ὥρην καὶ ῥῆμα καὶ ἔσθλη καὶ ἔσθλη καὶ
(ὅταν ἔσθλη καὶ ῥῆμα καὶ ἔσθλη καὶ ἔσθλη καὶ
ὥρην δι.σ. γ.δ. συνεχιστῇ τὸ ἐπομένην.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὰ ἐργαλεῖα πᾶσι χρῆσιμεύονται εἰς τὰ
1. τὸ δικούλι 2. τὸ δικούλι 3. τὸ δικούλι 4. τὸ δικούλι
5. τὸ δικούλι 6. τὸ δικούλι 7. τὸ δικούλι 8. τὸ δικούλι
9. τὸ δικούλι 10. τὸ δικούλι 11. τὸ δικούλι 12. τὸ δικούλι
13. τὸ δικούλι 14. τὸ δικούλι 15. τὸ δικούλι 16. τὸ δικούλι
17. τὸ δικούλι 18. τὸ δικούλι 19. τὸ δικούλι 20. τὸ δικούλι
21. τὸ δικούλι 22. τὸ δικούλι 23. τὸ δικούλι 24. τὸ δικούλι
25. τὸ δικούλι 26. τὸ δικούλι 27. τὸ δικούλι 28. τὸ δικούλι
29. τὸ δικούλι 30. τὸ δικούλι 31. τὸ δικούλι 32. τὸ δικούλι
33. τὸ δικούλι 34. τὸ δικούλι 35. τὸ δικούλι 36. τὸ δικούλι
37. τὸ δικούλι 38. τὸ δικούλι 39. τὸ δικούλι 40. τὸ δικούλι
41. τὸ δικούλι 42. τὸ δικούλι 43. τὸ δικούλι 44. τὸ δικούλι
45. τὸ δικούλι 46. τὸ δικούλι 47. τὸ δικούλι 48. τὸ δικούλι
49. τὸ δικούλι 50. τὸ δικούλι 51. τὸ δικούλι 52. τὸ δικούλι
53. τὸ δικούλι 54. τὸ δικούλι 55. τὸ δικούλι 56. τὸ δικούλι
57. τὸ δικούλι 58. τὸ δικούλι 59. τὸ δικούλι 60. τὸ δικούλι
61. τὸ δικούλι 62. τὸ δικούλι 63. τὸ δικούλι 64. τὸ δικούλι
65. τὸ δικούλι 66. τὸ δικούλι 67. τὸ δικούλι 68. τὸ δικούλι
69. τὸ δικούλι 70. τὸ δικούλι 71. τὸ δικούλι 72. τὸ δικούλι
73. τὸ δικούλι 74. τὸ δικούλι 75. τὸ δικούλι 76. τὸ δικούλι
77. τὸ δικούλι 78. τὸ δικούλι 79. τὸ δικούλι 80. τὸ δικούλι
81. τὸ δικούλι 82. τὸ δικούλι 83. τὸ δικούλι 84. τὸ δικούλι
85. τὸ δικούλι 86. τὸ δικούλι 87. τὸ δικούλι 88. τὸ δικούλι
89. τὸ δικούλι 90. τὸ δικούλι 91. τὸ δικούλι 92. τὸ δικούλι
93. τὸ δικούλι 94. τὸ δικούλι 95. τὸ δικούλι 96. τὸ δικούλι
97. τὸ δικούλι 98. τὸ δικούλι 99. τὸ δικούλι 100. τὸ δικούλι

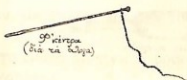
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; ... Μάλιστα

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα),

Ἡ χρῆσιμος ἐστὶν ἀλωνόβερρα ἢ τὸ ζῶον
μὲς ἀλλοτρίᾳ οὐκ ἐν τῇ βουκέντρῳ. ἔχει καὶ καὶ τὸ
αὐτὸν προδίδεται ἐκ κομμάτι δερμάτινο γαυρὶ

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχυῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Το εὐαγγέλιον δὲ ἔχει καμμένα ἰδιώτην στομά-
διον ἐν τῷ γαστρῷ μου.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοι αγωνίζονται : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικοί αγωνιστές (Εν Αιτωλίας : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι αγωνιστοί και αγωγάτες), οι οποίοι είχαν βοσκή ή αλογα και ανέλαβαν τον αγωνισμόν

ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΕΜΑΙΣ
 ΜΕΤΑ ΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΕΜΑΙΣ
 ΜΕΤΑ ΤΑΙΣ ΕΠΙΣΤΕΜΑΙΣ

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶσα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

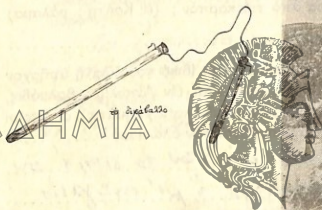
31

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχυῶν ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *ἡ χρῆσις τοῦ κοπάνου γι-*
νεῖται... μόνον διὰ τὴν σταχὴν καὶ ρεβιθία...

ξύλο κρημαίνεται διά τὸ καὶ ἄνεμα
μικροῦ ἔνθεν διημεριανόν.

Ἐπὶ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο, διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; Τοῦ μελετητοῦ τοῦ ἀρ. β. θ. σ. λ. π.
ἐβρίετο καὶ γίνεσθαι καὶ ὡς διὰ τὸ αὐτὸ
τοῦ δῆθεν γίνεσθαι καὶ δῆλον.

21) Πού ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλῶματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες εἰς ἑκαστὴν ἀίτηρον φέρει*

*... μὲ τὸ δικριάνι γινέται ἡ δουλειά...
... τοῦ λειώματος.*

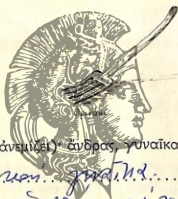
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτῶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ ἀνέμισμα γίνεται μετὰ τὸν φυτῶρι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνέμιζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἄνδρας καὶ γυναῖκα· εἰς ἀμοιβήν
εἰδικὸς ἀνέμιζει μετὰ τὸν σπῆρμα

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων τὰ ὅποια
μετὰ τὸν λίσσινον μετὰ τὸν λίσσινον
ἀλλὰ εἰς τὴν γῆντι· εἰς τὸν ἀλῶνισμα
εἶσι μετὰ τὸν χῆμα· μετὰ τὸν χῆμα καὶ ἀλῶνισμα

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὺς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

Θ

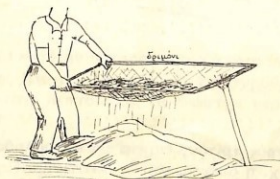
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; ,.....

... Τὰ περὶ τὴν ἀπό τὸν κρημνισμὸν
... τῶν ἐν αὐτῷ κρύβονται μετὰ τὴν
... τριτοῦ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

νων μετὰ διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Τὸ ντριμερόνι... σφριζεῖται... ἐξ... ἐν...
 ἀπὸ τὰ δαύνηλα... τῶν διερῶν... καὶ
 ξηρα... ὁ ἀνδρ... ἐξ... τὸ ντριμερόνι... ἐξ...
 μί... γυναι... ρίχνει... μέ... ἐξ... δοχεῖο
 ἐν... ἐξ... ν... τε... ..

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; Ὅταν... ἐ... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
 γυναι... ἐξ... ..
 ἐξ... ..
 ἐξ... ..

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην.

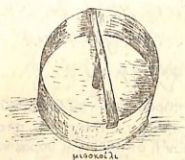
γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

.....

.....

.....

παπαδιάτικο

κυτόλλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, *ναι*

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *ναι*

γ) τὸ γυφτιάτικο, *ναι*

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ. *ναι*

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

*Τὰ ἀντικείμενα μέτρα μνημονεύει τὸν Δημήτριον
ἐπεὶ τὰ ταχάρη τῶν εἰχένων εἶχον τὸ ἀντικείμενον*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Μετὰ τὴν παραγωγήν ὁ γεωργὸς ἀποθηκεύει τὸν

καρπὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν τοῖς λάκκοις, ἢ ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἀφ' ὧν

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρωνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *Τὸ ἀχυρὸ μετεφέρθη*
εἰς τὸν ἀχυρῶνα. Ἰσχυρὸς ἐβλάβετο καὶ
εἰς τὴν ὑπαιθρον ὅπου μετεφέρθη ὥστε μὴ ἐλθεῖν (μνησθῆναι)

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγένετο μετὰ τὸ δεῖξαι
τὰν σταχύων εἰς δεξιὰ καὶ ἐνὶ μνησθῆναι τοῖς
λοιποῖς ἐπὶ τῇ διαλογῇ τοῦ ἀχυρῶνα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Κατεσκευάζετο πλέγμα ἀπὸ σταχυν τὸ ὅτε
ἐλέγετο φάσμα καὶ ἐκτελεῖτο εἰς τὸ γαλῶνα τοῦ ἐνὶ

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἡ πλεκτή φάσμα*
καὶ ἐκτελεῖτο μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸ εἶθιμον τοῦ γαλατῶν λαμβάνει χώραν
τῇ Ἀποκριῇ

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

Ἡ γαλιὰ γίνεται πρὸ τῶν ἡμερῶν καὶ δευτέρῃ
Κυριακῇ τῇ Ἀποκριῇ καὶ εἰς τὸ αὐτὸν
τοῦ χωρίου ὅπου ἐστὶν ἡ ἑρμ.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Ἡ φωτιά αὐτή λέγεται ἀφανός.

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

Τὰ παῖδιά μὲν καὶ οἱ ἄλλοι πάλιν
μεγάλων.

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναι, ἀπὸ ποῖου μέρους;.....

Τὰ ξύλα συλλέγουσι ὑπὸ τῶν παιδῶν οἱ οὗτοι
τὰ δάκρυα οἱ δὲ τὰ κλέπτουσι ἀπὸ τῶν ἀλλῶν τῶν μεγάλων.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τὰ παῖδιά τῶν χωρίων ἀπὸ τῶν ἀγρῶν καὶ
οἱ δὲ οἱ ἄλλοι γὰρ οἱ παῖδες καὶ οἱ ἄλλοι
λέγουσι τὰ οὗτα ἀπὸ τῶν χωρίων
καὶ τὰ γὰρ οἱ παῖδες καὶ οἱ ἄλλοι

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ζόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Θ

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Μετὰ τὸ φαγεῖν καὶ πίνειν οἱ παῖδες καὶ οἱ ἄλλοι
καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ μικροὶ
καὶ οἱ ἄλλοι καὶ οἱ παῖδες καὶ οἱ ἄλλοι
καὶ οἱ ἄλλοι καὶ οἱ παῖδες καὶ οἱ ἄλλοι

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....

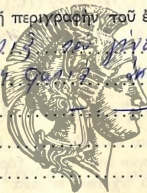
- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας/

... Πρὶν τὴν φαίει τὸν γάλακτι καὶ γλυκίαν
ἐν βερνίκῳ ἄλλε φαίει καὶ γλυκίαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ
8 ΕΚΠΑΙΔ. ΠΕΡ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 2312

ΠΡΟΣ
ΤΟΝ ΚΟΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΕΙΣ
Αγίου Μυσιόπουλου

ΑΧΗΝΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

